

K našemu regionu si Tomáš Garrigue Masaryk uchovával mimořádný vztah. Poprvé sem přijel na pozvání svých příznivců, převážně mladých pedagogů z Učitelské jednoty Komenský, v roce 1901 (včetně pozdějšího českoskalického učitele Josefa Smetany). Prožíval tehdy v politické a osvětové činnosti těžké období. Stál proti většině, když odmítal pravost Rukopisů, nebo když v případě vraždy Anežky Hružové čelil antisemitským náladám.

{jathumbnail off}

Zatímco se v té době v mnohých městech nemohl ani ukázat, do Náchoda byl tehdy pozván k cyklu přednášek, kterých se zúčastňovalo na 300 nadšených posluchačů, což představuje na dnešní poměry neuvěřitelný počet. Tyto univerzitní přednášky (extenze) na téma Náčrt vývoje evropské společnosti v 19. století se konaly patrně vůbec poprvé mimo Prahu. V té době také navštěvoval okolí Náchoda i Kladsko a tak si tento kraj zamiloval, že se zde rozhodl o dva roky později (ve Velkém Dřevíči) s celou rodinou strávit letní prázdniny. Pamětníci později vzpomínali na mnohá místa, která u nás navštívil. Českou Skalici a Ratibořice sice nezmiňují, ale nelze to zcela vyloučit. Syn Herbert ho v místě prázdninového pobytu v jeho 53 letech naučil jezdit na kole. Tento sport zvládl tak dobře, že o rok později (1904), kdy o prázdninách přednášel v nedávno vzniklé náchodské reálce, jezdil často na svá vystoupení na kole až z Dobrušky, kde byl tehdy ubytován. Nazpět se však obvykle vracel vlakem. I tehdy poznával krásy Náchodska, zejména když se během této cesty zastavil na václavické vyvýšenině a užíval si pohled na Jiráskův kraj, včetně Českoskalicka. Měl zde tolik příznivců, že při volbách do říšské rady v roce 1907 dokonce uvažoval o tom, že bude kandidovat za Náchodsko. Nakonec si zvolil obvod Valašské Meziříčí, kde uspěl. U nás navázaná přátelství vytrvala i do doby, kdy se stal prezidentem.

Naposledy navštívil náš kraj před devadesáti lety v roce 1926 již jako prezident. Jak je možno vidět z početných dochovaných fotografií, prvních němých filmů, kronik i novinových článků, jeho obdivovatelé uspořádali svému oblíbenému prezidentovi nadšené ovace. Do České Skalice přijel tehdy v neděli 11. července odpoledne z Jaroměře. Před odbočkou na Hořický jej vítala slavobrána s nápisem Bud' nám vítán náš osvoboditeli! Nedaleko ní se nacházela kovárna (později Kaden), jejíž majitel Jindřich Řezníček připravil panu prezidentovi zajímavé překvapení. Vítal jej se svými zaměstnanci bušením do kovadliny. T. G. Masaryk se později sice stal univerzitním profesorem, ale původně se učil kovářem. Dobový tisk pak přinesl zprávu, že v České Skalici kováři vítali kováře. Když jsem o této události v roce 2001 u příležitosti stého

Napsal uživatel Václav Sádlo
Středa, 13 Červenec 2016 04:12

výročí Masarykovy návštěvy Náchodska a Kladska přednášel ve Stroužném v Polsku, zdejší noviny poté přišly ještě s důvtipnějším nadpisem (T. G. Masaryka považovali za svého kováři i profesori).

Další překvapení přichystali Skaličtí na Husově náměstí. Z věže obecních škol zazněly fanfáry ze Smetanovy Libuše a čekal jej zde psací stůl, který za svého života užívala Božena Němcová. Na připraveném pamětním listu se pak Tomáš Garrigue Masaryk podepsal perem, které bylo rovněž ve vlastnictví naší přední národní spisovatelky. Česká Skalice tehdy vlastnila tento soubor teprve krátce. Získala jej od dcery Boženy Němcové Theodory (Dory) z Jičína v roce 1919. Pana prezidenta vítal starosta České Skalice František Novák. Jeho syn Oldřich, kterému se později i ve vyšším věku říkalo láskyplně Oldříšek, byl ještě v devadesátých letech dobře znám v celé České Skalici. Jednatel místní odbočky Klubu českých turistů kominický mistr Rudolf Kuntke předal prezidentovi album fotografií Českoskalicka. Za školní mládež jej vítaly žákyně Jana Smetanová a Marie Thonová. Ta později, provdaná Hofmanová, žila v rodinném domku v Havlíčkové ulici. Když v roce 2000 připravilo náchodské regionální muzeum ke 150. výročí Masarykova narození rozsáhlou výstavu, stala se zde na vernisáži čestným hostem. Očekávali jsme, že nám řekne, co si tehdy s panem prezidentem povídali. Upřímně se však přiznala, že už si to nepamatuje.

Po odjezdu z České Skalice Tomáš Garrigue Masaryk přespal v Úpici. Dne 12. července navštívil postupně Červený Kostelec, Hronov, kde se setkal s Aloisem Jiráskem, Náchod a Nové Město nad Metují. Na zdejším zámku u tehdejšího majitele Josefa Bartoně-Dobenína přespal. Další den navštívil postupně Opočno, Dobrušku, Rychnov nad Kněžnou a Kostelec nad Orlicí, odkud odjel vlakem zpět do Prahy. I v těchto místech čekala pana prezidenta skutečně neformální a originální uvítání jako u nás, přesto tak rozdílná. To už by však byla jiná kapitola.

Zdroj www.ceskaskalice.cz

Napsal uživatel Václav Sádlo
Středa, 13 Červenec 2016 04:12

[.pagenavban\(z](#) index: 0;}

[.pagenavban\(z](#) index: 0;}

[.pagenavban\(z](#) index: 0;}

Napsal uživatel Václav Sádlo
Středa, 13 Červenec 2016 04:12

[.pagenavban\(z](#) index: 0;}

[.pagenavban\(z](#) index: 0;}

[.pagenavban\(z](#) index: 0;}

Napsal uživatel Václav Sádlo
Středa, 13 Červenec 2016 04:12

[zpět na článek](#)